

Vaasan hallinto-oikeudelle

Asia Päätöksen tehneen viranomaisen lausunto hyvinvointialueen jäsenen tekemän aluevalituksen johdosta

Diaarinro 509/2025

Valituksen kohteena oleva päätös

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue (jäljempänä myös "Soite") aluehallitus 24.3.2025 § 68

Valittaja Pekka Nurmi

Lausunnon antaja

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus

Lausunnon antajan prosessiosoite ja lisätietojen pyytäminen

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen kirjaamo

kirjaamo@soite.fi

puh. 040 653 4478

Mariankatu 16–20, 6700 Kokkola

Valituksessa esitetyt vaatimukset lyhyesti

Valittaja on vaatinut valituksessaan, että

1. hallinto-oikeus kumoaa Soiten aluehallituksen päätöksen 3.2.2025 § 26 koskien pelastusjohtajan virkavalintaa; ja
2. hallinto-oikeus kieltää virkavalintapäätöksen täytäntöönpanemisen.

LAUSUNTO

Soiten aluehallitus katsoo jäljempänä esitetyillä perusteilla, että valitus on perusteeton ja pyytää, että hallinto-oikeus hylkää valituksen.

I. Virkavalintapäätöksen perusteleminen ja oikaisuvaatimuksen hylänneen päätöksen järjestys

Valittaja mukaan virkavalintaa ei ole perusteltu hallintolain vaatimalla tavalla. Valittaja pitää sekä virkavalintapäätöksen (aluehallitus 3.2.2025 § 26) että oikaisuvaatimuksen hylänneen päätöksen (aluehallitus 24.2.2025 § 68) perusteluja puutteellisina. Virkavalintaa koskevan päätöksen (aluehallitus 3.2.2025 § 26) perusteluihin liittyen valittaja on esittänyt seuraavaa: "Virkavalintaa ei ole perusteltu hallintolain vaatimalla tavalla, joten siltäkin osin päätös on lainvastainen. Valintaratkaisusta ei käy ilmi mitkä ovat ne kelpoisuusvaatimuksiin, yleisiin nimityspe-rusteisiin ja hakuilmoituksessa esitettyihin valintaperusteisiin liittyvät seikat, joiden

perusteella valinta lopulta tehtiin. Perusteluvollisuuden täyttämisen kannalta on olennaista, että on olemassa tosiasialliset edellytykset arvioida päätöksen oikeellisuutta.” (vaatimusten perusteet nro 4. valitus s. 4).

Oikaisuvaatimuksen hylänneen päätökseen (aluehallitus 24.2.2025 § 68) perusteluihin liittyen valittaja on esittänyt seuraavaa:

- ”Oikaisuvaatimus on hylätty perustelematta oikaisuvaatimuksessa esiin tuotuja lainvastaisuuksia.”(vaatimusten perusteet nro 6. valitus s. 4);
- ”aluehallitus ei ole perustellut oikaisuvaatimuksen hylkäämistä suhteessa oikaisuvaatimuksessa esitettyyn hallintolain edellyttämällä tavalla” (valitus s. 2);
- aluehallitus ”on jättänyt pääosin perustelematta valitun puuttuvasta kelpoisuudesta oikaisuvaatimuksessa esitettyä näyttöä” (valitus s. 2);
- ”Muutoinkaan oikaisuvaatimuksen hylkäämistä koskevan päätöksen valmistelutehtävissä ei ole tosiasioihin perustuvaa näyttöä oikaisuvaatimuksessa esitettyjen lainvastaisuuksien kumoamiseksi.” (valitus s. 2).

Hallintolain 45 §:n mukaan päätös on pääsäännön mukaan perusteltava ja perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Hallintolain 45.2 §:n 2 kohdan mukaan perustelut voidaan jättää esittämättä, jos päätös koskee hyvinvointialueen monijäsenisen toimielimen toimittamaa vaalia. Säännöksessä vaalilla tarkoitetaan mm. henkilöstövalintoja. Toimielin voi olla päätöksessään yksimielinen, jolloin vaalia ei ole tarpeen suorittaa. Mikäli monijäsenisenkin toimielimen henkilöstövalintaa koskeva päätös riitautetaan, toimielimen päätös on syytä perustella oikaisuvaatimusratkaisussa. Perusteluiden esittäminen muutoksenhakuvaiheessa on hyväksytty oikeuskäytännössä (esim. KHO 2.11.2018/5050, KHO 29.7.2008/1772 ja KHO:1992-A-26).

Virkavalintapäätöksessä (aluehallitus 3.2.2025 § 26) on ollut kyse hallintolain 45.2 §:n 2 kohdan mukaisesta hyvinvointialueen monijäsenisen toimielimen päätöksestä. Näin ollen aluehallituksen päätöksessä yksityiskohtaiset perustelut on voitu jättää esittämättä. Lisäksi hakijoiden henkilökohtaisia ominaisuuksia koskevat tiedot ovat luonteeltaan tyypillisesti salassa pidettäviä julkisuuslain 24 §:n 29 ja 32 kohtien nojalla, mistä johtuen niitä koskevat perustelut voivat jäädä virkavalinnassa varsin yleiselle tasolle. Aluehallitus on näin ollen voinut esittää päätöksen perustelut oikaisuvaatimuvaiheessa, kuten se on tehnytkin.

Oikaisuvaatimuksen hylänneessä päätöksessä (aluehallitus 24.2.2025 § 68) on käsitelty oikaisuvaatimuksessa nimenomaisesti esitetyt vaatimukset, niiden perusteet ja muut esille tuodut seikat. Osa päätöksen oheisaineistona olleista asiakirjoista ovat salassa pidettäviä; muistio kahden kärkihakijan haastatteluista, kahden kärkihakijan henkilöarviointilausunnot ja muistio kahden kärkihakijan henkilöarviointien tulosten läpikäynnistä (Julkl 24.1 §:n 29 kohta). Sekä päätöksen julkinen että salassa pidettävä oheisaineisto on ollut aluehallituksen jäsenten saatavissa ja käytettävissä. Haastattelujen ja henkilöarviointien vaikutusta virkavalintaan on joka tapauksessa selostettu oikaisuvaatimusta koskeneen päätöksen päätöstekstissä. Oikaisuvaatimuksen hylänneessä päätöksessä on käsitelty ja selvitetty kelpoisuusehtoja ja muita

valintaperusteita koskevaa hakijoiden vertailua, vertailussa tehtyä painotusta sekä kokonais-arviointia, jonka perusteella virkavalinta on lopulta tehty.

Soiten aluehallitus katsoo, että oikaisuvaatimuksen hylkääminen on perusteltu lain edellyttämällä tavalla oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin, niiden perusteisiin sekä siinä esille tuotuihin muihin seikkoihin nähden.

Valittajan viittaamaan seikkaan siitä, että oikaisuvaatimuksen hylännyt päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, lausutaan seuraavaa: Hyvinvointialuelain 95.1 §:n 2) i) kohdan mukaan hyvinvointialueen hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset mm. päätöksenteko- ja hallintomenettelyyn liittyen esittelystä. Keski-Pohjanmaan hallintosäännön 162.1 §:n mukaan aluehallituksen esittelijänä toimii hyvinvointialuejohtaja. Esittelijä vastaa asian valmistelusta silloinkin, kun hän ei ole itse asiaa valmistellut. Aluehallituksen kokouksessa 24.3.2025 oikaisuvaatimusta koskevan asian ovat valmistelleet henkilöstöjohtaja ja vs. hallintolakimies. Hyvinvointialuejohtaja on vastannut asian valmistelusta, vaikka käytännön valmistelutyön ovat tehneet henkilöstöjohtaja ja vs. hallintolakimies. Vaikka erillistä suullista esittelyä ei annettaisi, on esittelijän vastuu joka tapauksessa hyvinvointialuejohtajalla hyvinvointialueen hallintosäännön 162.1 §:n mukaisesti. Em. perusteella oikaisuvaatimusta koskeva päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

II. Ansiovertailu

Valittajan mukaan valintamenettelyssä ei ole tehty hakijoiden ansiovertailua (vaatimusten perusteet nro 2. valitus s. 3).

Korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännössä on katsottu, että vaikka hakijoista ei ole laadittu nimenomaista kirjallista ansiovertailua, tämä ei välttämättä merkitse, että hakijoiden ansioiden vertailu olisi laiminlyöty, mikäli valintamenettely kokonaisuutena osoittaa, että hakijoita on valintamenettelyn kuluessa tosiasiallisesti vertailtu keskenään (mm. KHO 24.9.2013/3023, KHO 2019:151).

Hakijoiden ansioista on laadittu hakijayhteenveto, joka on esitetty aluehallituksen jäsenille 3.2.2025 aluehallituksen kokouksessa, jossa virkavalintaa koskeva päätös (aluehallitus 3.2.2025 § 26) on tehty. Henkilöstöjohtaja on esitellyt asian suullisesti aluehallituksen kokouksessa, jolloin aluehallituksen jäsenille on selvitetty hakijoiden ansioita ja niiden vertailua taulukkomuotoista hakijayhteenvetoa laajemmin. Hakijayhteenveto on toiminut henkilöstöjohtajan esitysvälineenä hakijoiden ansiovertailujen selostamiseen. Hakijoita on arvioitu ja vertailtu tosiasiallisesti virantäyttöprosessissa, mikä ilmenee kahden kärkihakijan haastatteluista laaditusta muistiosta, kahden kärkihakijan henkilöarviointilausunnoista ja henkilöarviointien tulosten läpikäynnistä laaditusta muistiosta. Em. asiakirjoista ilmenee, että valintamenettelyn kuluessa tosiasiallista ansiovertailua on tehty eikä hakijoiden ansioiden vertailua ole näin ollen laiminlyöty. Valintatyöryhmän tosiasiallisesti tekemässä vertailussa kummankin kärkihakijan osalta on tuotu esiin sekä vahvuuksia että puutteellisuksia.

Pelastusjohtajan virkavalinnassa hakijoiden haastattelut suorittaneessa ja henkilöarviointien läpikäyneessä valintaryhmässä on ollut edustus kaikista valtuustoryhmistä. Valintaryhmässä on ollut edustettuna viisi (5) aluehallituksen jäsentä (puheenjohtaja, 1vpj, 2 vpj ja 2 jäsentä) sekä seitsemän (7) aluevaltuuston jäsentä (puheenjohtaja, 1vpj, 2vpj, 3vpj ja 3 jäsentä). Aluehallituksen kokouksessa 3.2.2025 henkilöstöjohtaja on esitellyt ja selostanut aluehallituksen jäsenille hakijoiden ansioita ja niiden perusteella tehtyä tosiasiallista vertailua, valintatyöryhmän pitämiä haastatteluja, henkilöarvioitsijan laatimia henkilöarviointeja sekä valintatyöryhmän tosiasiaassa tekemää ansiovertailua ja kokonaisarviointia. Tapauksessa KHO 2019:151 korkein hallinto-oikeus on katsonut em. seikkojen puhuvan sen puolesta, että hakijoita on menetellyn kuluessa tosiasiallisesti vertailtu keskenään.

Soiten aluehallitus katsoo, että valintamenettely kokonaisuutena osoittaa, että hakijoita on tosiasiallisesti vertailtu keskenään, eikä hakijoiden ansioiden vertailua näin ollen ole laiminlyöty.

III. Kelpoisuusehdoista ja muista virkavalinnassa huomioiduista seikoista

III.1. Virkavalinnassa painotetut henkilökohtaiset ominaisuudet

Valittaja on sekä oikaisuvaatimuksessaan että valituksessaan viitannut yksittäisiin valintaperusteisiin, jotka ovat osa pelastusjohtajan valintaperusteiden kokonaisuutta. Viranomaisella on lähtökohtaisesti laaja harkintavalta valita kenet tahansa kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista. Harkintavaltaa kaventavat yhdenvertaisuus- ja syrjintälainsäädännön lisäksi perustuslain 125.2 §:n säännös yleisistä nimitysperusteista (taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto). Yleisiä nimitysperusteita on arvioitava yhdessä kyseessä olevan viran yleisten ja erityisten kelpoisuusehtojen kanssa, joihin liittyen on otettava huomioon myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset tehtävät. Perustuslain säännös edellyttää hakijoiden ansioiden vertailua. Koulutuksen ja työkokemuksen ohella arvioidaan viran hoitamisen kannalta merkityksellisiä henkilökohtaisia ominaisuuksia. Henkilökohtaisia ominaisuuksia koskevat kysymykset kytkeytyvät yleisiin virkanimitysperusteisiin (KHO:2005:44). Valinta kohdistetaan kokonaisarvioinnin perusteella ansioituneimpaan ja sopivimpaan hakijaan.

Pelastusjohtajan virkaa koskevat kelpoisuusehdot (aluehallitus 5.9.2022 § 107) ovat soveltuva ylempi korkeakoulututkinto sekä perehtyneisyys pelastustoimen toimialaan, näyttö vaativista ja itsenäisistä johtamistehtävistä, toisen kotimaisen kielen erinomainen taito ja toisen kotimaisen kielen riittävä taito sekä B-luokan ajokortti. Kelpoisuusehdot on lueteltu samansisältöisinä pelastusjohtajan viran hakuilmoituksessa. Kelpoisuusehtojen lisäksi viran hakuilmoituksessa on todettu viran menestyksellisen hoitamisen kannalta keskeisistä henkilökohtaisista ominaisuuksista seuraavaa:

”Pelastusjohtajan keskeisimpänä tehtävänä on johtaa hyvinvointialueen pelastustointia sekä vastata pelastuslaitoksen toiminnallisesta ja taloudellisesta kehittämisestä sekä valvoa, että

pelastustoimen tehtävät hoidetaan vahvistetun hyvinvointialuestrategian sekä pelastustoimen palvelutasopäätöksen mukaisesti mahdollisimman tehokkaasti, taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Tehtävän menestyksellä hoitaminen edellyttää vahvoja henkilöstöjohtamisen taitoja. - - Etsimme tehtävään monipuolisen kokemuksen omaavaa johtajaa ja alansa asiantuntijaa. Arvostamme pelastusalan tutkinnon mukaista pätevyyttä. Arvostamme yhteistyötaitoja, henkilöstöjohtamisen tarkkaa pelisilmää, selkeää esitystaitoa, hyviä vuorovaikutustaitoja sekä kehittämishalukkuutta, vastuullisuutta ja itsenäistä työtettä. Etsimme joukkueeseemme vahvaa ja innostunutta tiimipelaajaa ja kannustajaa.”

Työnantajalla on oikeus arvioida ja painottaa hakijoiden ansioita tavalla, jonka työnantaja katsoo parhaiten edistävän tehtävän menestyksellistä hoitamista. Ansiovertailussa otetaan huomioon paitsi kelpoisuusehdot myös tehtävän menestyksellisen hoitamisen kannalta keskeiset henkilökohtaiset ominaisuudet, jotka ovat eduksi tehtävien hoitamisessa. Virkavalinnassa voidaan käyttää harkintaa siinä, miten näitä osa-alueita painotetaan.

Virkavalinnassa on sallitusti painotettu valittavan henkilön henkilökohtaisia ominaisuuksia, jotka on katsottu eduksi pelastusjohtajan tehtävien hoitamisessa. Henkilökohtaisten ominaisuuksien arvioinnissa on korostettu hakuilmoituksessa ilmoitettuja yhteistyö-, henkilöstöjohtamis- ja vuorovaikutustaitoja sekä kehittämishalukkuutta. Em. henkilökohtaiset ominaisuudet ovat ensiarvoisen tärkeitä ottaen huomioon hyvinvointialueen ja pelastustoimen kehittämistarpeet jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä sekä talouden haasteiden reunaehtoien vaikutus niihin. Tämän vuoksi työnantajaintressinä on ollut, että virkavalinnassa painotetaan kehitysmuutoksiin ja muutoksenvalmiuteen liittyviä henkilökohtaisia ominaisuuksia.

Virkavalinnassa ratkaisevia ovat usein hakijoiden henkilökohtaiset ominaisuudet, joista voidaan saada tietoa esim. haastatteluiden, suosittelijoiden tai ulkopuolisen soveltuvuusarvioitsijan avulla. Pelastusjohtajan virkavalinnassa kahden kärkihakijan henkilökohtaisista ominaisuuksista ja soveltuvuudesta on saatu tietoa haastatteluiden ja ulkopuolisen arvioitsijan soveltuvuusarviointien perusteella. Virkaan valitun osalta haastattelussa ja henkilöarvioinnissa korostuivat kehittämishalukkuus ja -myönteisyys, kannustava henkilöstöjohtaminen sekä aluehallintoviraston pelastusylitarkastajan tehtävissä saatu dynaaminen perspektiivi pelastuslaitoksen toiminnan kehittämiseen. Näitä virkaan valitun henkilökohtaisia ominaisuuksia pidettiin ansiokkaina haettavana olevan viran menestyksellisen hoitamisen kannalta. Valitsematta jääneen hakijan osalta haastattelussa ja henkilöarvioinnissa saatu kokonaisvaikutelma em. seikoista jäi valintatyöryhmän yhteisen näkemyksen mukaan puutteelliseksi.

Hakijoiden vertailu kelpoisuusehtojen ja yleisten nimitysperusteiden pohjalta on kokonaisharkintaa, jossa hakijoiden viran hoitamisen kannalta merkityksellisten henkilökohtaisen ominaisuuksien arvioinnin perusteella on mahdollista päätyä valitsemaan viran kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista muukin kuin korkeimmin koulutettu ja kokenein (esim. KHO 2005:44 ja KHO 25.3.2008/615). Soiten aluehallitus katsoo, että virkavalinta on perustunut hakuilmoituksessa ilmoitettujen vaatimusten ja yleisten nimitysperusteiden pohjalta tehtyyn ansiovertailuun ja kokonaisarviointiin, jossa on sallitusti painotettu henkilökohtaisia ominaisuuksia.

Valinta on kohdistettu kokonaisarvioinnin perusteella ansioituneimmaksi ja soveltuvimmaksi katsottuun henkilöön.

III.2. Pelastustoimessa palveltu aika

Valittajan mukaan oikaisuvaatimuksen hylänneessä päätöksessä (aluehallitus 24.2.2025 § 68) valitun pelastustoimessa palvelemaa aikaa on tulkittu tosiasioiden vastaisesti virkaan valitun eduksi (valitus s. 2). Todettakoon, että valittajan viittaamaa seikkaa virkaan valitun pelastustoimessa palvelemasta ajasta ei ole esitetty oikaisuvaatimuksessa, eikä tätä seikkaa ole näin ollen myöskään käsitelty nimenomaisesti oikaisuvaatimuksen hylänneessä päätöksessä. Virkaan valitun pelastustoimessa palvelemaa aikaa ei voida katsoa tulkitun virheellisesti, koska ko. seikkaan liittyvä tulkintaa ei ole edes esitetty oikaisuvaatimuksen hylänneessä päätöksessä siitä syystä, että tätä seikkaa ei ole erikseen tuotu esiin oikaisuvaatimuksessa. Pelastustoimessa palvelun ajan osalta lausutaan kuitenkin seuraavaa:

Valittajan mukaan virkaan valitun pelastustoimessa palveltu aika on esitetty aluehallitukselle muita hakijoita syrjivästi. Valittajan mukaan hakijayhteenvedossa virkaan valitun on esitetty työskennelleen pelastustoimessa yhteensä n. 17 vuotta. (vaatimusten perusteet 3. valitus s. 3)

Hakijayhteenvedossa virkaan valitun on esitetty työskennelleen n. 9 v sopimuspalomiehenä, n. 6,5 v päivystävänä palomestarina alueella ja 1,5 v aluehallintoviraston pelastusylitarkastajana. Virkaan valittu on työskennellyt 03/2010–02/2018 sopimuspalomiehenä ja 01/2017–07/2023 päivystävänä palomestarina. Palveleminen sopimuspalomiehenä ja päivystävänä palomestarina ovat ajoittuneet osittain (01/2017–02/2018) päällekkäin. Pällekkäisyys huomioiden virkaan valittu on työskennellyt pelastustoimen tehtävissä yhteensä n. 16 vuotta.

Valittajan mukaan kyseessä on merkittävä ja harhaanjohtava sekä toista hakijaa syrjivä virhe (vaatimusten perusteet 3. valitus s. 3). Hakijayhteenvedossa hakijoiden työkokemusta on esitetty yhtenevästi kunkin hakijan osalta; yhteenvedossa on esitetty hakijan aiempi työnimike sekä kuinka kauan hakija on työskennellyt ko. tehtävässä. Hakijoiden aiempaa työkokemusta ei näin ollen ole siten esitetty ketään hakijaa syrjivästi. Hakijayhteenvedossa ei ole esitetty hakijoiden pelastustoimessa palveltua yhteenlaskettua aikaa siten kuin valittaja on siihen viitanut ns. yhteenlaskettuna määränä. Se, että hakijayhteenvedossa ilmoitettujen tietojen perusteella virkaan valitun voidaan laskea olleen pelastustoimen palveluksessa yhteensä n. 17 vuotta, vaikka todellinen aika on ollut n. 16 vuotta, ei ole sellainen merkittävä toista hakijaa syrjivä seikka, jolla olisi ollut vaikutusta virkavalintapäätökseen. Virkavalintapäätöksessä hakijoiden aiempi työkokemus ei joka tapauksessa ole ollut virkavalinnassa ns. ratkaiseva seikka, vaan valinnassa on painotettu virkaan valittavan henkilökohtaisia ominaisuuksia.

III.3. Kielitaitoa koskeva kelpoisuusehto

Valittajan mukaan oikaisuvaatimuksen hylänneessä päätöksessä valitsematta jään hakijan ruotsin kielen taito on esitetty valitsematta jään hakijan vahingoksi kahta taitotasoa

alempana kuin mitä virallisessa asiakirjassa kielitaidosta on ilmaistu (valitus s. 2; vaatimusten perusteiden kohta 3. valitus s. 3; valitus s. 5–6). Todettakoon, että oikaisuvaatimuksessa on viitattu ruotsin kielen taitoa koskevaan seikkaan, muttei sen sisältöisenä kuin siihen on nyt valituksessa viitattu. Aluehallitus katsoo, että kielitaitoa koskevaa asiaa on selvitetty ja perusteltu oikaisuvaatimuksen hylänneessä päätöksessä lain edellyttämällä tavalla siinä laajuudessa ja yhteydessä, kuin siihen on viitattu oikaisuvaatimuksessa. Sen osalta kuin ruotsin kielen kelpoisuusehtoon on viitattu valituksessa, todetaan kuitenkin seuraavaa:

Valitsematta jäänyt hakija on hakenut virkaa sähköisessä järjestelmässä täytettävällä hakemuksella. Hakija on liittänyt hakemuksen liitteeksi ansioluettelonsa. Valitsematta jääneen hakijan osalta hakemusasiakirjoja ovat olleet siis hakemus ja ansioluettelo. Valittaja on valituksessaan viitannut ”virallisella asiakirjalla kielitaidosta” ilmeisesti johonkin sellaiseen asiakirjaan, jota ei ole toimitettu Soitelle hakemuksen yhteydessä. Virkavalinnassa voidaan huomioida vain sellaiset asiakirjat, jotka toimitettu työnantajalle joko hakemuksen toimittamisen yhteydessä taikka hallintolain 22 §:n mukaisesti hakemuksen täydennyksenä. Tässä tilanteessa valittajan viittaamaa asiakirjaa ei ole toimitettu työnantajalle missään vaiheessa. Näin ollen valittajan viittaamaa ”virallista asiakirjaa kielitaidosta” ei tule eikä voida huomioida jälkikäteen myöskään nyt käsillä olevassa valitusvaiheessa.

Kuten aiemmin tässä lausunnossa on selvitetty; valintamenettely kokonaisuutena osoittaa, että hakijoita on tosiasiallisesti vertailtu keskenään, eikä hakijoiden ansioiden vertailua ole näin ollen laiminlyöty. Hakijoiden tosiasiallisessa vertailussa on vertailtu myös hakijoiden ruotsin kielen taitoa. Työnantajan käsitys hakijoiden ruotsin kielen taidosta on perustunut haastattelutilanteessa saatuun tietoon. Virkavalintaan liittyneessä ansiovertailussa on huomioitu tämä haastattelutilanteessa muodostunut käsitys hakijoiden ruotsin kielen taidosta.

Em. perusteella Soiten aluehallitus katsoo, että hakijoiden ruotsin kielen taitoa on tosiasiaassa tehdyssä ansiovertailussa arvioitu kummankin hakijan osalta. Lisäksi Soiten aluehallitus katsoo, että työnantaja on itse asettamansa kelpoisuusvaatimuksen täyttymistä arvioidessaan voinut katsoa, että virkaan valitulla on pelastusjohtajan virkaan edellytetty riittävä ruotsin kielen taito. Virkavalintapäätöksessä ruotsin kielen taito ei joka tapauksessa ole ollut virkavalinnassa ns. ratkaiseva seikka, vaan valinnassa on painotettu virkaan valittavan henkilökohtaisia ominaisuuksia. Soiten aluehallitus katsoo, että se on sallitusti käyttänyt harkintavaltaansa sen suhteen, millainen painoarvo hakijoiden erilaisille ansioille annetaan nimitysharkinnassa. Lisäksi aluehallitus katsoo, että se on voinut henkilökohtaisten ominaisuuksien painotuksella valita pelastusjohtajan virkaan Topi Puronhaaran.

III.4. Näyttö vaativista ja itsenäisistä johtamistehtävistä

Valittaja on esittänyt pelastusjohtajan viran ”näyttö vaativista ja itsenäisistä johtamistehtävistä” -kelpoisuusehdosta valituksessaan joksenkin samaa kuin aiemmassa oikaisuvaatimuksessaan. Valittajan mukaan kelpoisuusehto ”näyttö vaativista ja itsenäisistä johtamistehtävistä” on käsitelty virheellisesti. Tiivistetysti valittajan mukaan virkaan valitun työkokemus

palomestarin tehtävistä ei täytä em. kelpoisuusehtoa. Lisäksi valittajan mukaan virkaan valitun kokemus asiantuntijatehtävistä on samaistettu johtamistehtäviin. (valitus s. 4–5)

Pelastusjohtajan kelpoisuusehtojen mukaisesti yhtenä kelpoisuusehtona on ollut näyttö vaativista ja itsenäisistä johtamistehtävistä. Virkavalinnassa asiantuntijakokemusta ei ole samaistettu johtamistehtävien hoitamisesta saatuun kokemukseen. Virkavalinnassa on voitu kuitenkin johtamiskokemuksen lisäksi huomioida hakijoiden muutakin aiempaa työkokemusta, josta työnantaja on katsonut olevan hyötyä pelastusjohtajan virassa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan ”näyttö vaativista ja itsenäisistä johtamistehtävistä” -kelpoisuusehdon ei voida katsoa täyttyvän päivystävän palomestarin tehtävässä hankitun operatiivisen kokemuksen perusteella. Pelastusjohtajan kelpoisuusehdoissa ei ole määritelty, että johtamiskokemusta koskevan kelpoisuusehdon täyttyminen edellyttäisi johtamiskokemusta joltain tietyltä viranhaltijatasolta. Johtaminen käsittää myös henkilöstöjohtamisen, josta virkaan valitulla on kokemusta mm. työryhmien johtamisesta aluehallintoviraston pelastusylitarkastajana. Hakijoiden johtamiskokemusta on joka tapauksessa arvioitu tosiasiallisen työkokemuksen perusteella. Näin ollen työnantaja on itse asettamansa kelpoisuusvaatimuksen täyttymistä arvioidessaan voinut katsoa, että virkaan valittu hakija on täyttänyt johtamiskokemusta koskevan kelpoisuusehdon.

Johtamiskokemuksen tasoa on tulkittava samoin kuin koulutuksen tasoa ja työkokemuksen pituutta. Oikeuskäytännön mukaan viran hoitamisen kannata merkityksellisten henkilökohtaisen ominaisuuksien arvioinnin perusteella on mahdollista päätyä valitsemaan hakijoista muukin kuin korkeimmin koulutettu ja sellainen hakija, jolla on hakijoista pisin työkokemus (esim. KHO 2005:44 ja KHO 25.3.2008/615). Pelastusjohtajan virkaan on näin ollen mahdollista valita viran hoitamisen kannata merkityksellisten henkilökohtaisen ominaisuuksien arvioinnin ja painiotuksen perusteella muukin kuin korkeimmalta virkatasolta johtamiskokemuksensa saanut hakija.

Em. perusteella Soiten aluehallitus katsoo, että kelpoisuusehtoa ei ole käsitelty virheellisesti, ja että työnantaja on itse asettamansa kelpoisuusvaatimuksen täyttymistä arvioidessaan voinut katsoa, että virkaan valitulla on pelastusjohtajan virkaan edellytetty kokemus johtamistehtävistä.

IV. Vaatimus täytäntöönpanon kieltämisestä

Valittaja on vaatinut virkavalintapäätöksen täytäntöönpanemisen kieltämistä (valittajan vaatimus nro 2.). Valittajan mukaan pelastusjohtajan virkavalintaa koskevan päätöksen täytäntöönpaneminen ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä on lainvastaista.

Hyvinvointialuelain 148 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin

tai viranhaltija taikka valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. Lainkohtaa koskevien lainvalmistelutöiden mukaan (HE 241/2020 vp, s. 647): *”Hyvinvointialueen asioissa päätös voitaisiin lähtökohtaisesti panna täytäntöön ennen sen tulemistä lainvoimaiseksi. Näissä asioiden täytäntöönpanokelpoisuus ennen päätöksen lainvoimaisuutta on päinvastainen kuin hallintovalitusasioissa, joissa pääsääntöisesti vasta lainvoimainen päätös on täytäntöönpanokelpoinen. Täytäntöönpano olisi kuitenkin kielletty, jos oikaisuvaatimus tai valitus kävisi sen johdosta hyödyttömäksi tai jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltäisi täytäntöönpanon.”*

Käsillä olevassa asiassa oikaisuvaatimus tai valitus ei käy täytäntöönpanoon ryhtymisen johdosta hyödyttömäksi, joten täytäntöönpanon kieltämiselle ei ole perustetta. Virkavalintapäätöksen täytäntöönpanemiselle ei ole myöskään muita perusteita. Hyvinvointialuelain ja sitä koskevien lainvalmistelutöiden mukaan hyvinvointialueen asioiden täytäntöönpanokelpoisuuden osalta noudatetaan päinvastaista periaatetta kuin hallintovalitusasioissa; hyvinvointialueen asiat ovat lähtökohtaisesti täytäntöönpanokelpoisia ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Em. perusteella hallinto-oikeuden tulee hylätä valittajan vaatimus nro 2.

V. Oikeudenkäyntikulut

Valittaja on vaatinut, että hänen oikeudenkäyntikulunsa 1.700 euroa määrätään hyvinvointialueen korvattavaksi. Soiten aluehallitus katsoo, että valitus on perusteeton ja pyytää, että hallinto-oikeus hylkää valituksen. Näin ollen myös valittajan vaatimus oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta pyydetään hylkäämään.

LIITTEET – Valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat:

- Liite 1. Oikaisuvaatimus
- Liite 2. Viran hakuilmoitus
- Liite 3. Virkavalintapäätös, aluehallitus 3.2.2025 § 26
- Liite 4. Kahden kärkihakijan cv:t
- Liite 5. Hakijayhteenveto, esitetty aluehallituksen kokouksessa 3.2.2025 § 26
- Liite 6. Muistio kahden kärkihakijan haastatteluista (Salassa pidettävä JulKL 24.1 § 29 kohta)
- Liite 7. Kahden kärkihakijan henkilöarvointilausunnot (Salassa pidettävä JulKL 24.1 § 29 kohta)
- Liite 8. Muistio kahden kärkihakijan henkilöarvointien tulosten läpikäynnistä (Salassa pidettävä JulKL 24.1 § 29 kohta)